

ODBOJKAŠKI SAVEZ
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 1826-06/22
Tuzla, 21.06.2022. god.

Na osnovu čl.50. Statuta Odbojkaškog saveza Federacije Bosne i Hercegovine, Upravni odbor je na sjednici održanoj 19.06.2022. godine donio je

U P U T S T V O **ZA ORGANIZOVANJE ODBOJKAŠKIH UTAKMICA**

Sva stalna takmičenja u Savezu provode se na osnovu važećih normativnih akata u okviru Odbojkaškog saveza FBiH:

- Međunarodnih pravila odbojkaške igre,
- Pravilnika o registraciji odbojkaških klubova i igrača,
- Pravilnika o takmičenju,
- Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti,
- Propozicija takmičenja i Aneksa propozicija takmičenja,
- Pravilnika o tehničkim normativima za odigravanje utakmica u sportskim dvoranama,
- Međunarodnog protokola za CEV takmičenja, Protokola za utakmice odbojkaških takmičenja u OS BiH i Protokola za organizaciju odbojkaških turnira,
- Zakona o sportu BiH.

Ovo uputstvo je objedinilo sve ono što je neophodno da bi se jedna utakmica stalnog takmičenja Saveza organizovala i odigrala.

Uputstvom se daju detaljnija objašnjenja pojedinih odredbi važećih normativnih akata i određene upute za što uspješniju organizaciju utakmice.

S obzirom na to da je Uputstvo sastavni dio Propozicija takmičenja Odbojkaškog saveza FBiH, klubovi su dužni da se sa njim detaljno upoznaju i da primjenjuju njegove odredbe.

DUŽNOSTI KLUBOVA PRIJE ODIGRAVANJA UTAKMICE

1. Klub-domaćin tehnički je organizator utakmice, odgovoran za cjelokupnu tehničku organizaciju prije, u toku i poslije odigrane utakmice;
2. Klub-domaćin je dužan da obezbijedi zapisnik za utakmicu, obrazac za popunu sastava gostujućoj ekipi i prijavni obrazac za postavu u terenu. Klubovi potrebnu dokumentaciju obavezno nabavljaju sami sebi kod štamparskih kuća.
3. Klub-domaćin dužan je 5 dana prije utakmice (odnosno najkasnije do utorka do 12 sati s obzirom na to da se većina utakmica igra vikendom) pismeno obavijestiti Direktora takmičenja OS FBiH i gostujuću ekipu o terminu odigravanja utakmice (KAZNA ZA NEIZVRŠAVANJE OVE OBAVEZE: 200 KM+PDV. Prijavljeni termin utakmice ne može se mijenjati nakon isteka gore navedenog roka;
4. Za svaku utakmicu klub-domaćin određuje svog predstavnika koji se stara o svim poslovima organizacione prirode (doček predstavnika gostujuće ekipe i službenih lica, organizacija i odigravanje utakmice, poslovi po završetku utakmice i dr.), saraduje sa službenim licima i gostujućom ekipom. Delegat ili delegat-kontrolor (u daljem tekstu delegat) mora biti pismeno upoznat pred početak utakmice o predstavniku domaćina (KAZNA ZA NEIZVRŠAVANJE OVE OBAVEZE: 200 KM +PDV.
5. Klub-gost dužan je blagovremeno krenuti na utakmicu i pojaviti se na mjestu odigravanja utakmice najmanje 60 minuta prije početka utakmice (KAZNA ZA NEIZVRŠAVANJE OVE OBAVEZE: 500 KM+PDV za prvi slučaj, a za svaki naredni po dodatnih 100 KM+PDV; Klub-gost koji se ne pojavi na terenu u sportskoj opremi ni u zakazanom vremenu početka utakmice ,sankcioniše se u skladu sa članom 35 stav 10 Propozicija

Takmičenja u OSFBiH. Samo u iznimnim slučajevima, uz potvrdu nadležnih organa (teške saobraćajne nesreće, nesvakidašnji zastoji na putu, obustave saobraćaja i sl.), delegat-kontrolor u dogovoru sa direktorom takmičenja može odobriti novo vrijeme početka utakmice. Gostujući Klub je dužan pismeno dostaviti Delegatu ko je službeni predstavnik gostujuće ekipe a taj dokument mora biti ovjeren od Kluba originalnim pečatom i potpisan od osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje Kluba.

6. TERMIN UTAKMICE

- 6.1. Utakmice redovnih kola igraju se u skladu sa Kalendarom takmičenja.
- 6.2. Utakmice redovnih kola igraju se u terminima propisanim Propozicijama i Kalendarom takmičenja. Ukoliko je ugovoren direktan televizijski prenos, mora se ispoštovati ugovoreni termin početka utakmice sa televizijom.
- 6.3. Termin utakmice van propisanog može dozvoliti samo direktor takmičenja ako za to postoje opravdani razlozi.
- 6.4. Ukoliko klub ima stalni termin odigravanja utakmica, prijavljuje ga direktoru takmičenja 15 dana prije početka prvenstva i taj termin se objavljuje u rasporedu utakmica po kolima čega se klubovi pridržavaju.
- 6.5. Ukoliko klub nema stalni termin odigravanja utakmica, o terminu svake utakmice obavještava direktora takmičenja, protivničku ekipu najkasnije 5 dana prije odigravanja utakmice. Isti je postupak i u slučaju da klub mijenja stalni termin odigravanja utakmica. Klub-domaćin dužan je obavijestiti službena lica delegirana za utakmicu neposredno nakon objavljivanja delegiranja na stranici OS FBiH (KAZNA ZA NEIZVRŠAVANJE OVE OBAVEZE: 200 KM+PDV).
- 6.6. Klub domaćin dužan je da obezbijedi u zakazano vrijeme dvoranu, svlačionice prostorije službenim licima i prostoriju za održavanje tehničkog sastanka 60 minuta prije zakazanog termina odigravanja utakmice.
- 6.7. Ako se pojavi problem oko organizacije i igranja utakmice delegat ,prvi i drugi sudija daju 15 minuta domaćinu mogućnost da riješi sve nastale probleme. Ukoliko domaćin neriješi trenutne probleme tada delegat ,službena lica ,predstavnik domaćina i predstavnik gostujuće ekipe sastavljaju zapisnik oko nastalog problema. Zbog neodigravanja utakmice i nemogućnosti otklanjanja nastalog problema domaćin gubi utakmicu službenim rezultatom 3:0 a protiv istog se postupa u skladu sa aktima saveza.
- 6.8. Ako se u istoj dvorani igra dupli program (odnosi se samo na odbojkaške utakmice) druga utakmica se zakazuje 3/tri sata poslije zakazanog termina prve utakmice.

7. USLOVI U SPORTSKOJ DVORANI

- 7.1. Sportska dvorana za odigravanje utakmice mora da odgovara uslovima iz Međunarodnih pravila odbojkaške igre, Pravilnika o takmičenju, Propozicijama takmičenja i Pravilnika o tehničkim normativima za odigravanje odbojkaških utakmica u sportskim dvoranama.
- 7.2. Ukoliko je na utakmicu Upravni odbor OSFBiH poslao specijalnog posmatrača, predstavnik kluba-domaćina će mu omogućiti nesmetani rad i pristup u službene prostorije
- 7.3. Minimalna temperatura u sportskoj dvorani mora biti +10 stepeni Celzijusa, a minimalna jačina svjetlosti mora biti 500 luksa.
- 7.4. U dvoranama mora biti istaknuta zastava BiH. Pored zastave BiH mogu biti istaknute i druge zastave, ali po dimenzijama ne mogu biti veće;
- 7.5. Utakmica mora biti prijavljena organima unutrašnjih poslova u skladu sa važećim kantonalnim propisima, a domaćin je dužan da potpiše i ovjeri Izjavu o organizaciji utakmice na propisanom obrascu;
- 7.6. Mora biti organizovana redarska služba - najmanje 2 punoljetna redara sa vidljivim oznakama. Na zahtjev delegata klub-domaćin je dužan da pojača redarsku službu ukoliko je procijenjeno da minimalan broj nije dovoljan za bezbjedan tok utakmice. Obaveza je

klubovima da preduprijede ovakve slučajeve i blagovremeno obezbijede odgovarajući broj redara shodno očekivanom broju gledaca na utakmici. Obavezna je kontrola ulaska i izlaska u dvoranu od strane redarske službe.

- 7.7. Mora biti prisutan dežurni ljekar sa propisanom ljekarskom torbom i urednom licencom OS FBiH. Dežurni ljekar sjedi pored zapisničkog stola, ili na drugom mjestu u dvorani (uz dogovor sa delegatom), ali ne može istovremeno obavljati i funkciju klupskog ljekara. Dežurni ljekar u dvorani obavezan je da se javi delegatu najkasnije do početka zvaničnog zagrijavanja (UTAKMICA NE MOŽE POČETI BEZ PRISUSTVA LJEKARA; U SLUČAJU DA SE LJEKAR NIJE POJAVIO U PREDVIĐENOM VREMENU, DELEGAT-KONTROLOR DAJE DODATNIH 15 MINUTA VREMENA; UKOLIKO SE LJEKAR NE POJAVI NI U DODATNOM VREMENU, SVE SANKCIJE ZA NEODIGRAVANJE UTAKMICE SNOSI KLUB-DOMAĆIN: GUBITAK UTAKMICE SLUŽBENIM REZULTATOM BEZ ODUZIMANJA BODOVA I MANDATNU KAZNU U IZNOSI 1000 KM+PDV);
- 7.8. U dvoranama za odigravanje utakmica stalnih takmičenja Saveza najstrožije se zabranjuje pušenje, unošenje i konzumiranje alkohola.
- 7.9. Na utakmicama finalnih turnira mlađih kategorija klub domaćin je obavezan obezbijediti razglas i spikera (NEIZVRŠAVANJE OVE OBAVE: 500 KM+PDV); Spiker u dvorani je dužan da se uzdrži od bilo kakvog ispoljavanja navijačkih strasti i da svoj rad usresredi na pružanje potrebnih informacija gledaocima. Spiker je obavezan da gledaoce obavijesti o sponzorima klubova i Saveza.
- 7.10. Tehnički uslovi u dvorani moraju biti ispunjeni za odigravanje utakmice najkasnije pola sata prije zakazanog početka utakmice;
- 7.11. Najkasnije jedan sat prije zakazanog početka utakmice stavljaju se na raspolaganje normalno zagrijane svlačionice za sudije, a sa tuševima i toplom vodom za gostujuću ekipu;
- 7.12. Mora se omogućiti predstavniku gostujuće ekipe, na njegov zahtjev, snimanje utakmice (mjesto za kameru sa priključkom električne energije). Gostujuća ekipa dužna je zahtjev dostaviti domaćinu i Savezu najmanje tri dana prije početka utakmice;
- 7.13. Klub domaćin dužan je obezbijediti odgovarajuće higijensko-sanitarne uslove u sportskoj dvorani, (ispravne higijensko-sanitarne uređaje, ispravne i čiste mokre čvorove, uređene svlačionice i prostorije za službena lica);
- 7.14. Nakon odigrane utakmice mora se obezbijediti posebna prostorija za obavljanje administrativnih poslova vezanih za utakmicu (uzimanje izvjava, najave žalbi).
- 7.15. Za eventualno neispunjavanje uslova iz ove tačke delegat-kontrolor podnosi izvještaj direktoru takmičenja. Na osnovu toga direktor takmičenja izriče mandatne kazne.

8. USLOVI TERENA - PROSTORA ZA IGRU

- 8.1. Teren-prostor za igru mora da odgovara Pravilniku o tehničkim normativima za odigravanje odbojkaških utakmica;
- 8.2. Obezbijediti odgovarajuću konstrukciju za namještanje mreže i antena, kao i zaštitu svega toga koja se nalazi na stubovima za mrežu (spužva odgovarajuće debljine) radi sprečavanja povreda igrača kao sudijska stolica koja mora biti obložena -zaštitom.

9. OPREMA IGRAČA- ICA I TRENERA

- 9.1. Oprema igrača-ica mora odgovarati zahtjevima iz Međunarodnih pravila odbojkaške igre. Svi igrači-ice moraju imati jednoobrazne dresove i šortseve, osim libera; Dodatnu opremu mogu nositi kao što su nadlaktice svi igrači-ce, ali da je ona ista (ista boja). Na terenu za vrijeme utakmice igrači-ce ili nose svi ili niko nenosi dodatnu opremu-nadlaktice. Libero može nositi nadlaktice druge boje od ostalih igrač-ca. Ako u terenu ekipa ima 2(dva) libera onda oni moraju imati istu i opremu i dodatnu

opremu-nadlaktice. Libero je neovisan od ostalog dijela ekipe. Libero (ako ima ekipa dva libera) može jedini u terenu da nosi nadlaktice.

- 9.2. Brojevi (i naprijed i pozadi) moraju biti kontrastno obojeni i vidljivi u odnosu na dres i moraju biti propisane veličine, a prezimena ako su ispisana na dresovima moraju odgovarati zvaničnoj prijavi igrača-ica u zapisniku; Brojevi na dresovima i šorcevima moraju biti isti kod igrača-ca.
- 9.3. Kapiten ekipe mora imati predviđenu oznaku na dresu;
- 9.4. Čarape svih igrača-ica moraju imati istu osnovnu boju;
- 9.5. Trener učesnik utakmice mora da bude prikladno obučen (jednoobrazna klupska trenerka, sportska majica ispod trenerke i patike) ili odijelo sa košuljom i cipelama;
- 9.6. Ukoliko ekipa ima stalnu osnovnu boju dresova, prijavljuje je direktoru takmičenja 15 dana prije početka prvenstva. Ukoliko ekipa nema stalnu osnovnu boju dresova, za svaku utakmicu kada je domaćin klub prijavljuje osnovnu boju dresova protivničko ekipi najkasnije 5 dana prije odigravanja utakmice. Gostujuća ekipa je obavezna da nastupi u dresovima čija je osnovna boja različita od osnovne boje dresova domaće ekipe ako je gostujuća ekipa obaviještena od domaćina. U suprotnom domaćin mora nositi drugačiju opremu u odnosu na gostujuću ekipu. Utakmice se nemogu igrati ako ekipe imaju osnovnu boju dresova istu. Odgovornost je na ekipi koja nije postupila na definisani način.

OPŠTE NAPOMENE I SUGESTIJE

- 10.1. Najavu utakmice klub treba da sprovede putem plakata i preko sredstava javnog informisanja. Posebno je korisno što veća zastupljenost u lokalnim srestvima javnog informisanja;
- 10.2. Svaki klub bi trebao da korektno i brižno dočeka gostujuću ekipu i službena lica;
- 10.3. Treba učiniti sve da se maksimalno poboljša komfor gledalaca u dvoranama;
- 10.4. Privući veći broj gledalaca adekvatnim pratećim sadržajima svake utakmice;
- 10.5. Svaki klub je odgovoran za ponašanje svojih navijača, kako na domaćem tako i na gostujućem terenu. Navijači u sportsku dvoranu kao sportske rekvizite mogu unijeti klupska i obilježja sponzora (zastave bez drški, šalove, kape, dresove, majice, balone, transparente sportskog sadržaja) i obilježja države (zastave bez drški, kape, majice, balone, transparente sportskog sadržaja). Ako navijači koriste bubnjeve, trube i druga sredstva za stvaranje zvuka (izuzev pištaljki koje su zabranjene), domaćin utakmice je obavezan da obezbijedi smještaj u gledalištu tako da ne ometaju ostale učesnike u takmičenju (klupa sa rezervnim igračima, zapisnički sto, prostor za zagrijavanje i slično);
- 10.6. Klubovi su odgovorni za proizvoljne i neodmjerene izjave u sredstvima javnoga informisanja svojih članova (najčešći slučaj sa ovakvim izjavama je neposredno poslije utakmice kada poraz na sportskom polju treneri ili igrači pravdaju uglavno lošim suđenjem). Da bi se prethodno izbjeglo, sugeriše se klubovima organizacija pres-konferencija poslije utakmice gdje će svi učesnici na utakmici imati mogućnost da zvanično iznesu svoje viđenje utakmice. Na pres konferenciji i mimo pres konferencije (po završetku utakmice), predstavnici klubova, treneri i kapiteni obavezni su dati izjavu na traženje novinara;
- 10.7. Obaveze rukovodstava ekipa i klupskih funkcionera da se sportski i dostojanstveno ponašaju u skladu sa Kodeksom ponašanja sportista i sportskih radnika, jer su oni primjeri koji najčešće slijede gledaoci;
- 10.8. Bilo koji član organa Saveza ili kluba ni na jednoj odbojkaškoj utakmici ne može se smatrati običnim gledaocem, te će se bilo kakav ispad navedenih lica sankcionisati mnogo strožije nego da je u pitanju običan gledalac.

Stupanjem na snagu ovog Upustva za organizovanje odbojkaških utakmica stavlja se van snage Upustvo za organizovanje odbojkaških utakmica 1108-06/18 od 28.6.2018. godine.

PREDSJEDNIK

Dr.sci.Miloš Jelčić